

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni trn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Tone Kralj, Jezusa zasramujejo

»Vsi so ga obsodili, da zasluži smrt. Tedaj so začeli nekateri pljuvati vanj, mu zakrivali obraz in ga tolkli

s pestmi ter govorili: »Prerokuj! Tudi služabniki so ga bili po obrazu.« (Mr 14, 65)

Pravičnost je temelj miru med narodi

Svet se je obrnil, ko je George Bush naznanil premirje na bojišču v Iraku. Svet se je oddahnil, toda s tem problemi Srednjega vzhoda zdaleka niso rešeni, tisti problemi, ki so pravzaprav bili glavni vzrok za krizo in s tem za oboroženi spopad. Sv. oče in skupaj z njimi tudi zapadni diplomati so predvideli poraz Sadama Husseina na bojišču in so že razmišljali o tem, kaj storiti po končanem spopadu, kako zagotoviti mirno sožitje na tem ozemlju. Prvi je akcijo za čas po končanem spopadu sprožil papež. Ko je bil spopad še v teku, je sklical na poseben posvet za 4. in 5. marca cerkvene voditelje prizadetih narodov, in sicer latinskega patriarha v Jeruzalemu Mihaela Sabaha, maronitskega patriarha Sfeira, patriarha katoliških koptov v Egiptu Ghattasa, grško melkitskega patriarha Hakima, patriarha iz Bagdada Rafaela Bidavida, pa zastopnika škofov Severne Afrike in predsednike škofovskih konferenc držav neposredno zapletenih v iraško vojno: ZDA, Anglija, Francija, Belgija, Italija.

Mali koncil se je začel v ponedeljek, 4. marca. Povedali so, da ne bodo iskali političnih rešitev, temveč da želijo pregledati posledice oboroženega spora na cerkvenem področju, to je na odnose med verskimi skupnostmi (muslimani, judi, katoličani, pravoslavni). Potem pa odnose med državami tistega območja, na socialne probleme, saj so eni super bogati, drugi pa živijo v veliki revščini. Zlasti pa hočejo pregledati odnose med Arabci in Izraelci. Izrael si namreč hoče osvojiti celotno Palestino kot Jozue, ko so Izraelci pri-

šli iz Egipta, ter Palestince izgnati s tega področja, Palestinci pa in ostale arabske države bi rade uničile izraelsko državo in Izraelce poglnele morje. Ti in še drugi problemi so, ki jih je treba poznati in jim poiskati ustrezno mirno in pravično rešitev. Vsi narodi imajo pravico do življenja in razvoja v miru v pravičnosti, in ne samo Izraelci ali samo Arabci, in samo muslimani ali Judje.

Na bodoči mednarodni mirovni konferenci politikov in diplomatov naj bi torej tudi katoliška Cerkev pomagala z nasveti in pravičnimi predlogi, saj na tem prostoru ne bo miru, če ne bo tudi tam vladala čim večja pravičnost za vse in ne samo za nekatere, zlasti ne samo za Izraelce in Američane.

Baltske države za neodvisnost

Zadnje nedeljo je potekal referendum o avtonomiji oz. neodvisnosti še v dveh baltskih državah (po Litvi), in sicer v Latviji in v Estoniji. Tako vladi v Rigi kot v Talinu sta pripravili in organizirali ljudsko glasovanje o tem pomembnem vprašanju kljub sklepu Moskve, da teh referendumov ne prizna. V obeh baltskih državah je bila udeležba zelo velika. Tudi rezultati so bili pozitivni, čeprav z določeno razliko. V Latviji se je izreklo pozitivno 77% volivcev, Estoniji pa 79%.

Naj še omenimo, da je pred kratkim Danska sklenila priznati Litvo in s tem kot prva država (tudi znotraj EGS) dala diplomatsko priznanje vladi v Vilni. Na izmenjavo diplomatskih predstavništev pa bodo še počakali v skladu z razvojem dogodkov v Sovjetski zvezi. Litvo je pred časom obiskala slovenska parlamentarna delegacija, ki se je srečala tudi s predsednikom Landbergisom.

Vojna in upanje na mir

Zadnje sredo še nismo verjeli, da se bo vojna na Srednjem vzhodu tako hitro končala. Iz Bagdada so sicer prihajale nasprotujoče si novice o iraškem sprejemu mirovnih pogojev s strani OZN oz. ZDA. In prav v sredo ponoči je ameriški predsednik Bush uradno sporočil v svojem nagovoru iz Bele hiše, da se sovražnosti zaključijo in da je s tem vojna za nami. Govor ameriškega voditelja je seveda bliskovito preletel svet in vzbudil prav gotovo v vseh zadovoljstvo in pomirjenje po dobrem mesecu in pol sovražnosti med zavezniki in Irakom.

Prišlo je do toliko zaželenega miru ali bolje-premirja. Svet se je oddahnil in sedaj pričakuje, kako se bodo stvari na splošno nadaljevale oz. uredile. Vojna (če tudi kratka) prinaša s seboj uničenje, smrt, grenkobo in sovraštvo. Tega se ne da kar čez noč pozabiti, prav tako ne nadomestiti. Sadamov režim je pri tem pokazal vso svojo resnično šibkost. Njegova toliko opevana vojska se je skoraj v celoti vdala zaveznikom, ali pa sploh ni reagirala na napad. Tudi znana republikanska garda se ni izkazala. Zavezniške sile so osvobodile Kuvajt in s tem je bil cilj vojnih operacij dosežen. Tamkajšnji državljani so navdušeno pozdravili osvoboditelje. Pa tudi sami iraški vojni ujetniki so vidno pokazali vse svoje zadovoljstvo nad zavezniškim »ujetništvom«, saj so tako ostali pri življenju in se tudi vsaj trenutno rešili trdih življenjskih pogojev v lastni vojski.

Kot že rečeno, je vsa svetovna javnost navdušeno pozdravila tak zaključek od vseh nezaželene vojne v Zalivu. Organizacija Združenih narodov je to še posebej doživela kot lastno zmago, zmago pravice in mednarodnega prava, katerega je bagdadski režim tako kruto prekršil s svojim vdorom v Kuvajt drugega avgusta lani. Prav tako so nad to zmago lahko upravičeno zadovoljne zavezniške sile z ZDA na čelu. Tu ni šlo za nikako imperialistično vojno, za nikako križarstvo krščanstva proti islamu, ampak za spoštovanje načel mednarodnega sožitja, ki ga je Sadamov režim pogazil. Izkazalo se je tudi pozitivno sodelovanje med obema glavnima velesilama, ZDA in ZSSR, ki sta — čeprav v drugačnem razmerju in nastopu — načelno zagovarjali isti cilj. Predsednik Bush je skozi in skozi dosledno vodil zavezniško koalicijo in si s tem osvojil in utrdil vlogo resnega in velikega državnika. Sovjetski predsednik Gorbačov si je prav pri koncu vojnih operacij tudi veliko prizadeval za mirno rešitev z znanim posredovanjem pri iraškem režimu in sestavo nekakega mirovnega načrta. Veliko zadovoljstvo nad zaključkom sovražnosti sta izrazila tudi Janez Pavel II. in predsednik republike Cossiga, ki je naslovil posebno radiotelevizijsko poslanico na držav-

ljane. Prav tako britanska kraljica Elizabeta, francoski predsednik Mitterand in drugi.

Medtem sta se že srečali vojaški delegaciji obeh strani, zavezniške ter iraške. Zavezniško je vodil gen. Norman Schwarzkopf, ki se je v vsem tem obdobju izkazal kot uspešen strateg in poveljnik zavezniških sil v Zalivu. Sedaj bo treba urediti celo vrsto praktičnih problemov, od začrtanja premirja do vrnitve vojnih ujetnikov, povrnitve vojne škode itd. Zanimivo pa je, da je ves ta čas ira-

ški režim skušal prikazati mirovni zaključek kot svojo zmago... Nejasen je še notranji razvoj v samem Iraku. V raznih mestih prihaja do režimu sovražnih manifestacij, veliko je ubežnikov. O Sadamu se pravi, da se namerava podati v kako prijateljsko državo (a katero?!). Dejansko se je po zaključku vojne ko maj le pokazal. Prav gotovo bo prišlo tudi tu do korenitih novosti. Upajmo, da bo iraški narod res kmalu našel pot v demokracijo in bolj človeške življenjske pogoje!

Neodvisnost se je približala

Vojna v zalivu je končana in medtem ko sta neofašistična italijanska senatorja mnenja, da bi morala Italija za vojni plen dobiti Istro, Dalmacijo in »del« Furlanije-Juljske krajine, je De Michelis poslal letalo po znanega ameriškega ekonomista Sachsa, da bi tako iz prve roke zvedel, da znanstvenik bolj verjame programu slovenske kot pa Markovičeve vlade, katere svetovalec je bil še nedolgo tega. De Michelis naj bi Sachsa sicer ostro pokaral zaradi njegovih simpatij do Slovenije, ostaja pa upanje, da bo po razmeroma hitri končani zalivski vojni v ospredje zanimanja Zahoda prišel vendarle jugoslovanski sod smodnika, kateremu se je ogenj prejšnji teden nevarno približal v hrvaškem Pakracu v Slavoniji blizu srbske meje, kjer je skupina Srbov razorožila hrvaške policiste in oborožila srbske pripadnike rezervnih policijskih enot. Posredovale so posebne enote hrvaške policije, na ulice pa je prišla tudi vojska, o kateri so se notranji organi Hrvaške izrazili, da je prispevala k ureditvi razmer. V času ko to pišem, je razsežnost tega incidenta težko oceniti, vendar pa se s pozitivno vlogo Armade v tem primeru ne gre slepiti, saj lahko po svoje tudi utrdi »prepričanje«, da brez vojske v Jugoslaviji ni mogoče narediti reda. Krona vrste provokacij, ki naj bi jih na Hrvaškem pripravljali konservativni krogi je vsekakor mnenje jugoslovanskega javnega tožilca, da pomeni Tudjmanovo pismo Bushu (posredovano je bilo prek »slovenske« zveze) dejanje veleizdaje, zaradi česar se Tudjman tudi ni udeležil zadnjega pogajalskega sestanka v zveznem predsedstvu prejšnji petek. Isti viri v bistvu potrjujejo v omenjenem pismu izražen strah pred restavracijo komunizma v Jugoslaviji in dodajajo, da za Armado ni bistven hrvaško-srbski spor, temveč vrnitev starega sistema, do česar naj bi prišlo po posegu armade po predhodnih provokacijah in z zavlačevanjem na pogajanjih, ki se ne kaže le v spretno lansirani izjavi o veleizdaji, temveč tudi o tem, da se srbska stran v pogajanjih nikakor noče sprijazniti z obstoječimi mejami, zvezno pred-

sedstvo pa je s hrvaškim in slovenskim glasom proti obsodilo sprejem resolucij o razdružitvi v obeh zahodnih republikah. Namesto tega je strokovna skupina pri zveznem predsedstvu (v skupini pa niso želeli sodelovati slovenski in hrvaški predstavniki) oblikovala dva druga dokumenta. Eden predvideva naj bi republika, ki se želi ločiti, izvedla v ta namen referendum. Dokument sicer omenja tudi urejevanje vseh zadev ob ločitvi, predvideva pa, da bi v tistih republikah z željo o odcepitvi, v katerih živi več narodov, morali izvesti referendum posebej na strnjenih nacionalno mešanih obmejnih področjih. To se seveda nanaša na Hrvaško. Slovenija v nasprotju s tem predlogom vztraja na sporazumni razdružitvi, ne pa na volji ene same republike, kajti v tem primeru bi lahko bila deležna očitka, da je ona razbila Jugoslavijo. Po drugi strani pa je predlog (poudariti je treba, da gre šele za predlog), le pesek v oči za zavlačevanje pogovorov. Vprašanje je namreč, ali je Srbija pripravljena zavlačevati vse do 15. maja, ko bo mesto predsednika jugoslovanskega predsedstva prevzel hrvaški predstavnik Stipe Mesić. Slišati pa je mogoče tudi, da je bila resolucija republike Slovenije o sporazumni razdružitvi zadnja ponujena roka Slovenije, v znamenje dobre volje pred nezaupljivim in opozarjajočim Zahodom. Neobetavno razpletanje pogajanj (takšno se to tudi zdi) naj bi bilo Sloveniji znamenje, da se odloči za enostranski korak in se odcepi. Podobno je podpredsednik slovenske vlade Mencinger dejal prejšnji teden za dunajski tednik: »Neodvisnost se je po naših računih že zelo približala. Še bolj se moramo odpreti v Zahodno Evropo. Odcepitve Slovenije (do katere naj bi prišlo še pred 23. junijem) ni več mogoče preprečiti.«

Leon Marc

Odpravili so smrtno kazen

Hrvatski sabor (parlament) je z veliko večino glasov odobril popravek k ustavi in ukinil smrtno kazen v Republiki Hrvatski.

Kakšna naj bo slovenska zastava?

Odkar se je začela rušiti na Slovenskem oblast »edino zveličavne« komunistične stranke — zrušena še daleč ni — so se začele v družbenih občilih debate, kaj bo s slovensko zastavo, ki ima od leta 1945 krvavi madež, sovjetsko peterokrako zvezdo. Čisto gotovo je, da je večina Slovencev tako doma, kakor za mejo in po svetu za to, da ta madež, ki nas spominja na skoraj 50 letno diktaturo in povojno morijo, izgine iz tega simbola slovenstva. So v raznih strankah tudi ljudje, ki bi radi kak drug simbol našli na slovensko trobojnico. Na sosednjem Hrvaškem so imeli z zastavo srečnejšo roko. Vlada, ki je bila izvoljena na lanskim spomladanskim volitvah, je takoj uvedla staro hrvaško zastavo. Odpor proti tej odločbi ni bil mogoč, saj je imela v parlamentu več kot dvotretinsko večino.

Kolikor toliko svobodne volitve na Slovenskem niso prinesle tako ugodne odločitve. Komunistična stranka je imela na voljo ves stari aparat z denarnimi sredstvi, opoziciji je manjkalo ljudi, bila je praktično brez javnih občil in finančnih sredstev. Zaradi tega je tu trditev »kolikor toliko« svobodnih volitev, saj enakosti ni bilo. David je nastopil proti Golijatu. Pestrost poslancev in novem parlamentu, ki je zahtevala razne kompromise, da se uresniči najvažnejše odločitve, ni dopuščala, da bi vlada z dekretom uredila različna gledanja ob našem narodnem simbolu.

Kako je prišlo do slovenske zastave?

Začetki slovenske trobojnice segajo več kot 500 let nazaj v zgodovino. Cesar Friderik III. je iz hvaležnosti za pomoč dal vojvodini Kranjski grb, v katerem so bile barve: zlata, modra in rdeča. Zlata barva je bila simbol krone svetega rimskega cesarstva, ki so jo imeli Hasburžani. Ko je leta 1806 cesar Franc I. to krono odložil, so se zamajale tudi barve v kranjskem grbu. Leta 1836 je cesar Ferdinand I. prepire končal, ko je odločil, da so barve Vojvodine Kranjske bela, modra in rdeča.

Leta 1815 so v Frankfurtu ob Meni zastopniki vseh Nemcev določili barve vsenemške zastave: zlata, rumena in črna. To zastavo so začeli izobešavati ob proslavah tudi na Slovenskem živeči Nemci. Slovenski Kranjci so jim odgovorili z zastavo: belo, modro, rdeče trobojnice.

Revolucija leta 1848.

Pomlad leta 1848 je prišlo kot odmev na francosko revolucijo do revolucije v Srednji Evropi. Izbruhnili so tudi socialni nemiri. Na Slovenskem ni bilo socialnih nemirov, pač pa je prišlo po vseh slovenskih kronovinah do narodnega prebujenja. Slovenski rodoljubi so se srečevali in kovali bodočo usodo avstrijskih Slovencev.

Že 29. marca 1848 je celovški kaplan Matija Majar Ziljski objavil v Kmetijskih in rokodelskih novicah, zahteve, ki so se nanašale na položaj Slovencev v cesarski Avstriji. Dober mesec kasneje je v razširjeni obliki objavil to v prilogi Kmetijskih in rokodelskih novic kot slovenski manifest z naslovom: »Kaj Slovenci terjamo«, objavljen 10. maja 1848. Manifest Zedinjene Slovenije je po vseh deželah, kjer so živeli Slovenci, vzbudil veliko dejavnost. Med drugimi so se dogovorili tudi za slovensko zastavo. Ker je bilo največ Slovencev v vojvodini Kranjski in ker je bila tam zastava že vpeljana, so jo določili za vse-slovensko.

Od takrat naprej je slovenska trobojnica spremljala vse praznike, vse prireditve, vse povorke. Navduševala je pesnike in mnoge umetnike. V njenih barvah so videli poštenost, nedolžnost, zvestobo in ljubezen Slovencev do domovine Slovenije. Kako so Slovenci cenili to zastavo, nam pričuje tudi lani izšla knjiga pri celjski Mohorjevi »Naprej zastava slave«. Ob slovenski zastavi, ki je predstavljala simbol vse Slovenije, so se vršili narodni Tabori, Katoliški shodi. Spremljala je vojake na bojnih pohodih. Pod to zastavo je bila podana leta 1917 Majniška deklaracija z zahtevo po združitvi vseh Slovencev v okviru Avstrije. Z njo so 29. oktobra leto kasneje proglasili republiko Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Slovenska zastava v novi deželi.

Republika SHS je bila kratkotrajna. Zamenjala jo je kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, kasneje Jugoslavija. Na žalost Srbi niso nikoli pokazali posebnih interesov za slovenske probleme. V njih je živela ideja Velike Srbije, ki so jo skušali doseči na škodo Hrvatov in Slovencev. Že prva centralistična ustava je pokvarila prvotno navdušenje. Zanj so glasovali tudi tedanji slovenski liberalci. Leta 1928 je Srb Puniša Račić ustrelil v parlamentu predsednika najmočnejše hrvaške kmečke stranke Štefana Radiča. Da ni prišlo do razpada SHS, je kralj uvedel diktaturo, ki je odstavila parlament, omejila državljanske svoboščine. Med drugimi je bila prepovedana tudi slovenska in druge zastave. Dovoljena je bila le jugoslovanska. Razpuščene so bile politične stranke. Ustanovljena le ena stranka: Jugoslovanska nacionalna stranka (JNS). V šole smo dobili srbskohrvaške knjige. Le veroučna in ona za matematiko sta ostali slovenski. Po šolah se nismo več učili slovenščine, temveč le srbsko-hrvaško-slovenski jezik. To je bila doba diktature generala Živkoviča, ki se je končala nekaj mesecev po smrti kralja Aleksandra.

V tem času so bila razpuščena vsa prosvetna društva, razpuščena je bila telovadna organizacija Orel. Le strogo verske organizacije, n.p. Marijina družba, so bile dovoljene.

Prvo leto diktature je narod otrpnil. Prvič si je drznil pokazati prevedano zastavo v ljubljanski unionski dvorani ob 60-letnici dr. Antona Korošca. Pogum so mu dale tudi Koroščeve punkcije ali Slovenska deklaracija ob koncu leta 1932, ki spet postavlja zahtevo po združenju Sloveniji. Vlada je ostro reagirala in Korošec je moral v konfinacijo na otok Hvar, zastava je bila preganjana. Policija je zasledovala zavedne Slovence, ki niso hoteli postati Jugoslovani. Najhujši je bil odpor na ljubljanski univerzi, kjer so akademiki večkrat izobesili prepovedano slovensko trobojnico. Pri tem so se našli v istih vrstah katoliški in tudi marksistični akademiki, ki so v tistih časih zagovarjali slovenstvo proti jugoslovanstvu.

Po zlomu Živkovičeve diktature

DUHOVNA MISEL ZA 4. POSTNO NEDELJO

»... da ima vsak, ki veruje, po njem večno življenje«.
(Jn 3, 15)

Cerkev vstopa počasi v drugo polovico postnega časa. V glavni mašni prošnji današnje nedelje molimo k nebeškemu Očetu, da bi se z iskrenim prizadevanjem in živo vero pripravljali na prihodnje (velikonočne) praznike. Zato nas božja beseda z novo močjo opozarja na Kristusovo skrivnost, obuja v nas čut za greh in željo po spravi z Bogom in bližnjim.

Te dni stoji trdno pred nami Kristusov križ kot znamenje odrešenja. Pod njim se odloča usoda sveta. Na eni strani je svet, ki ne veruje in pade zato v obsodbo; tema; hudobna dela; tisti ljudje, ki delajo hudo, sovražijo luč in ne hodijo k njej. Na drugi strani je svet, ki veruje in je zato deležen odrešenja; luč; dela, ki so storjena v Bogu; tisti ljudje, ki se ravna po rešnici in prihajajo k luči. Vse to, da se pokažejo njihova dela, ker so narejena v Bogu.

Tako smo tudi kristjani današnjega časa primorani, da izbiramo in se odločamo med temo in lučjo, med rešitvijo in obsodbo, med življenjem in smrtjo, za Boga ali proti njemu. Postni čas je za vsakega izmed nas priložnost, da utrdimo in poglobimo svojo vero, oživimo upanje in povečamo ljubezen.

MILAN NEMAC

leta 1935 je bilo nekaj več svobode. Slovenska zastava je bila spet tolerirana, ne pa dovoljena. Ostala je tudi še v naprej ena sama politična stranka JRZ. Ko se je leta 1939 začela druga svetovna vojna, so le Hrvati dobili svojo avtonomijo. Slovenci smo ostali praznih rok.

Druga svetovna vojna.

Ko se je leta 1941 razširila vojna tudi na Jugoslavijo, ki je v dobrem tednu razpadla naključno »legendarno hrabri jugoslovanski vojski« so prišli težki časi nad Slovenijo. Slovenijo so si razdelili Nemci, Madžari in Italijani. Italijani so bili bolj pametni in so pustili vse šolstvo, kulturno delovanje, celo slovenska zastava je bila spet tolerirana. Italijanska zasedbena cona, znana pod nazivom Ljubljanske pokrajina, je postala pribežališče za preganjane Slovence.

Kmalu po začetku vojnega stanja med Nemčijo in Sovjetsko zvezo je pa prišel ukaz Kominterne, da se morajo začeti partizanski boji na okupiranih ozemljih. Tako tudi na Slovenskem, čeprav sta jugoslovanska begunska vlada iz Londona in njen vojni minister Mihajlovič naročala naj mirujejo dokler ne pride ugoden čas, da ne bo preveč okupacijskih represalij. A komunistična stranka ni ubogala legalne vlade, temveč kom. internacionalo. V letu 1942 je slovensko zastavo omadeževala krvava sovjetska zvezda, ki jo je leta 1945 nova oblast prepisala. Le tam, kjer so živeli demokratični Slovenci, je stara trobojnica ostala simbol svobodnega slovenstva. Zaradi te rdeče zvezde je prišlo do državljanske vojne, za enega padlega Nemca je bilo ubitih 10 Slovencev. In še to si upam trditi, da zaradi slovenskih partizanskih bojev vojna ni bila niti en sam dan krajša, pač pa je Zedinjena Slovenija izgubila zaradi komunistične pripadnosti osvoboditeljev kraje in mesta ki bi jih dobila, če bi bila zapadno usmerjena, tako kakor večina Slovencev.

Zato ne bo ostala slovenskemu parlamentu — prej ali sleje — druga možnost, kakor da iz slovenske zastave odstrani simbol sovjetske suznosti, rdečo zvezdo. Če oblast sama tega ne upa storiti, naj z referendumom povpraša narod in bo dobila odgovor, kakor ga je ob decemberskem plebiscitu. Res pa je, da odstranitev ni najbolj važna zadeva v sedanjem slovenskem trenutku.

- Č C -

Izšla je
MLADIKA

Bralci pišejo

Ali bomo šli v Evropo z rdečo zvezdo na zastavi?

Odkar sem v Gorici, mi je postal II. TV dnevnik iz Ljubljane ob 19.30 in III. okoli 22. ure že pravi »obred«.

V sredo, 20. februarja je bil TV dnevnik ob 19.30 poln evforije ob sprejemu deklaracije o združitvi v Skupščini republike Slovenije. Spiker je navdušeno pripovedoval o tem dokončnem dejanju pravne okrepite slovenske suverenosti, ki bi ji mogli reči preprosto »slovenska država«.

Po tem tako pomembnem poročilu, ki je za naš narod nadvse usodnega pomena, je sledila mrzla prha, ki je povsem pokvarila tako pomembno dejanje. Šlo je za vest, da je skupščina »odločila«, da na naši zastavi še naprej ostaja rdeča zvezda.

Po tej vesti sem se odločil, da se bom imel ponovno za političnega begunca! Če bi mi tudi omogočili vrnitev, se v republiko Slovenijo ne bom vrnil vse dotlej, dokler bo na naši zastavi madež rdeče zvezde! Ta moja odločitev je nepreklicna!

In potem govoričimo, da hočemo v Evropo... Rdečo zvezdo so odstranili Madžari, Poljaki, Bolgari, Hrvati (tako ob nastopu demokratične oblasti), da drugih niti ne naštevam! Mar res kdo v Sloveniji misli, da nas bo Evropa sprejela z rdečo zvezdo na zastavi?! Sramota!

Ne zamerim toliko omahljivim in neodločnim demosovcem kakor komunističnim prenoviteljem. No, pa ste res pravi »prenovitelji«! S svojim Kučanom na čelu skušate slovenski narod vleči za nos! Le kdo vam bo še verjel?! Kakšna prenovitev je to, če hočete še naprej obdržati ta krvavi revolucionarni madež na zastavi?!

Rdeča zvezda, ki se je pri nas in še marsikje tako zelo pordečila s krvjo lastnega naroda, ni bila simbol OF, temveč oktobrske, komunistične revolucije!

Slovenci v svetu se zavedamo (te dni sem govoril z mnogimi od nas, ki smo v tujini), da v Sloveniji še ni svobode! Zavedamo se tudi, da Slovenci v svetu še nismo pravni državljani Slovenije!

Imamo sicer dolžnosti do slovenskega naroda, nimamo pa volilnih pravic pri soodločanju o bodoči usodi slovenske države.

Toliko v vednost ljudem, ki so ta čas v Sloveniji na oblasti.

Vinko Levstik

France Prešeren v tretji nakladi

Bibliofilska in dvojezična izdaja »Sonetnega venca« Franceta Prešerna je v Mohorjevi založbi izšla že v tretji nakladi. Delo je v namščino prevedel Klaus Detlef Olof, ki trenutno že prevaja nadaljnjo Prešernovo pesnitev.

700-letnica Trsata

Znana božja pot na Trsatu slavi letos 700-letnico. Leta 1291 so namreč prenesli angeli po zraku Marijino hišico iz Nazareta na Trsat. Tako pripoveduje legenda. Nekaj desetletij kasneje so to hišico prenesli v Loreto in je postala »loretska hišica«.

To jubilejno leto želijo na Reki kar mogoče slovesno praznovati; slavnosti se bodo začele v aprilu in se nadaljevale čez poletje do septembra. Praznovanje bo potekalo ob sodelovanju cerkvenih oblasti zlasti frančiškankov, ki skrbijo za svetišče, ter civilnih oblasti na občinski in republiški ravni.

Glavni socialni grehi

Leta 1925 je Gandhi objavil 7 glavnih grehov, ki kličejo prekletstvo na današnji svet in ti so:

Bogatenje brez dela, trgovina brez morale, znanost brez obzira na človeka, kultura brez žrtvovanja, uživanje brez odgovornosti, znanje brez trdnosti načel, politika brez načel.

Po 65 letih teh grehov, ki niso bili odpravljeni, ampak še pomnoženi, lahko vidimo njih sadove.

Ti sadovi so: organizirano zločinstvo, da si pridobi denar brez resnega dela; človeška znanost, ki uporablja človeka za razne poskuse; trgovina brez morale ustvarja smrtonosno orožje in ga razpečuje po vsem svetu; mamila, ki kvarijo zlasti mladino, ki bi morala biti upanje lepših bodočih dni; vzgoja brez vsake odpo-ved, ampak le iskanje užitkov; iskanje samega uživanja, kar pri narodnih povzročja propad, ker ni zdravega naraščanja.

Vse to in še marsikaj drugega so posledice teh socialnih grehov. Ni zastoj tudi za naš čas na mestu klic: »Spreobrnite se in verujte evangeliju«.

20 let Tretjega dne

»Tretji dan« je revija za študente, in sicer verne študente, saj so njeni članki uglašeni na kako verso ali drugačno problematiko slovenskih študentov. Januarska številka je v glavnem posvečena 20-letnici revije. Pred dvajsetimi leti je namreč začela izhajati poi imenom »Bilten«. Pobudo zanjo je dal MOŠ (Medškofijski odbor za študente). Prvi urednik je bil Rudi Koncilija, ki v intervjuju pove, kako je Bilten nastal in kakšna je bila njegova pot; ni bila brez konfliktov s tedanjo oblastjo.

Leta 1984 so Biltenu spremenili ime v Tretji dan. Ideja se je porodila Lojzetu Peterletu, ki je sploh bil med prvimi sotrudniki Biltena. Iz imen sotrudnikov je razvideti, da so številni sedanji politiki v vrstah slovenski krščanskih demokratov izšli prav iz nekdanjih študentovskih verskih skupin, ki so imele svoje glasilo v Biltenu in pozneje v Tretjem dnevu. Krščanskih demokratov brez teh skupin in njihovega glasila bi najbrž ne bilo.

Ljudje verujejo

Ruski študent: »Ljudje verujejo v Boga, a ga ne poznajo. Ne znajo se pokrižati, ne znajo molitvic, se ne znajo obnašati v cerkvi. Tudi stare babuške ne znajo več tega«.

V uredništvu našega časopisa so bile prejšnji teden zaradi bolezni glavnega urednika »izredne razmere«. Tako se je nova rubrika »Pogovori« pojavila brez dolžnega uvoda. Bralcev in uredništva, s katerima je nova rubrika dogovorjena, se za spodrsrljaj oproščamo. Oboje, uvod in rubriko, objavljamo v tej številki.

Od te številke dalje bo »Katoliški glas« enkrat mesečno gostil rubriko »Pogovori«, ki jo bosta istočasno objavljala tudi tednika Voce Isontina in Vita Nuova, glasili goriških oz. tržaških italijanskih katoličanov. Nastajala bo v sodelovanju med omenjenimi uredništvii in je namenjena medsebojnemu obveščanju o življenju naših verskih občestev.

Imenovali smo jo Pogovori, ker želimo z njo pripomoči k medsebojnemu spoznavanju in k premoščanju pregrad, ki so danes izgubile vsak smisel.

Sodelovanje in prijateljstvo med tu živečimi ljudstvi je že danes dejstvo. Želimo, naj bi ta naš skromni doprinos predstavljal še dodatno spodbudo za resnično edinost med brati, za spoštovanje razlik, a tudi za ovrednotenje tega, kar nam je skupno. Zavedamo se, da bodo stališča naših tednikov v posameznih vprašanjih lahko še dalje različna, obenem pa smo prepričani, da nam bo dialog v pomoč pri naši rasti. To je tudi pastirski načrt naše Cerkve, ki je izbrala pričevanje ljubezni kot osnovno vodilo v tem zadnjem desetletju stoletja.

Upamo, da bo rubrika naletela na razumevanje in zanimanje naših bralcev. * * *

V nedeljo, 13. januarja, pred skorajšnjim izbruhom vojne v Zalivu, je bilo v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu molitveno bedenje, ki se ga je udeležila velika množica vernikov. Molitev je pod škofovim vodstvom trajala do enih po polnoči. Bedenje se je zaključilo z Rožnim vencem.

»Teden za edinost kristjanov« se je začel s slovesnim obredom v grško pravoslavni cerkvi sv. Nikolaja. Ob prisotnosti pastirjev tržaških krščanskih cerkva je govoril škof msgr. Bellomi. Pozdravil je arhimandrit Eleftheriou.

Veliko zanimanje je vzbudil tedenski seminar o Islamu, ki ga je organiziralo središče Veritas (jezuiti). Tema, ki so jo predstavili številni izvedenci (duhovniki in laiki, katoličani in muslimani), je izredno aktualna, bodisi zaradi izvenevropskih priseljencev, bodisi zaradi napetosti zalivske vojne.

Tržaški škof je v prostorih prenovljenega časnikarskega krožka na korzu Italia 13, maševal za časnikarje ob prazniku njihovega zavetnika Frančiška Saleškega. V imenu časnikarjev je škofa pozdravil Roberto Collini.

Tudi v Trstu se oblikuje »Skupnost sv. Egidija«. Vodi jo skupina prostovoljcev, ki prihaja enkrat tedensko iz Genove. Deluje pa na območju Valmaure. Tednik »Vita nuova« je izčrpno predstavil delo te eklezialne skupnosti, za katero je tudi v Trstu med mladimi študenti veliko zanimanje.

Pusta letos zaradi vojnega vzdušja uradno nismo praznovali. Kljub temu pa je bilo, morda pod pretvezo otroškega rajanja, tudi v katoliških društvi precej pustovanja. Očitno je bolj občutena potreba po umiku iz resničnosti, kot pa po resni pripravi na post, ki bo, kot kaže, za mnoge prebivalce našega planeta letos res težak.

Letošnja prva številka Mladike se nam predstavlja v nekoliko drugačni zunanji podobi, skoraj bi rekli pomlajena. Čeprav stopa letos revija v svoje petintrideseto leto, nas tako zunanost kot njena bogata vsebina prepričujeta, da tudi za revije leta niso važna. Platnico so tokrat opremili z nagrajeno fotografijo. Andreja Štekarja »Okno v starem delu Opčin«. Kar se vsebine tiče pa lahko rečemo, da so prav vsi članki vredni branja. Posebej pa seveda opozarjamo na novele Brune Pertot o našem vsakdanjem umiranju »Bili smo družina«, na objavljen besede slovesa z žalne seje za rajnim prof. Maksom Šahom, na prvi del Spominov na Plečnika izpod peresa arh. Vinka Lenarčiča, ki jih Mladika začinja objavljati v tej številki, pa še na intervju z zdomskim kulturnim delavcem Nikolajem Jeločnikom in na spomine dr. Mateja Poštovana, na politika dr. Antona Korošca. V Mladiki je seveda še polno drugega drobiža, priloga Rast in študija Pavleta Merkuja o Svetnikih v slovenskem imenoslovju. Skratka, zares lepa in bogata številka revije, ki je vsem toplo priporočamo.

Pastirček št. 6

Med stranmi novega Pastirčka že diha pomlad. O soncu, cveticah, živalcah in mladostni razposajenosti pišejo Zora Saksida, Ljubka Šorli, Mariza Perat, Jerica Strle, Ivo Bolčina in Danila Komjanc.

Tudi postnemu času in drugim veroučnim stranem sta posvetila več prostora Olga Tavčar in Marjan Markežič. Mariza Perat nam predstavi svetnika meseca sv. Benedikta - zavetnika Evrope.

Za lepe poučno-vzgojne strani je tudi tokrat poskrbela Jelka Cvelbar. Anamarija Zlobec nas popelje na sprehod v slovensko Istro. Spomine na otroška leta s Pastirčkom je obudil Drago Štoka. Razvedrilo ob ugankah pa je prispevek starega znanca Branka. Tudi vabilo v slovenske poletne kolonije je že umestno, saj se morajo otroci kmalu prijaviti.

Pastirčkova pošta je izredno bogata in obširna. Otroci pišejo in rišejo o miru, snegu, prirodu pomladi in svojih zanimivih dogodivščinah. Oglasili so se tudi mali zamorčki iz države Mali v Afriki, ki so postali že pravi prijatelji z učenci iz Štandreža.

Nabrežina

V soboto, 16. februarja je pripravila naša srednja šola skupno s srednjo šolo iz Križa kulturno prireditev v župnijski dvorani posvečeno Prešernu in Slomšku. Tako smo z užitkom prisluhnili številnemu zboru pod vodstvom prof. Canziani, harmonikašem, vijolinistu, recitacijam in zlasti igri, povzeti iz znane

Blaže in Nežica v nedeljski šoli. Prizor iz Nabrežine

Radijski oder in Marijin dom pri Sv. Ivanu pod pokroviteljstvom SSO vabita na 3. srečanje Vrvicah KOZLÈ po Janezu Bitencu lutkovna skupina ZOOM iz Ljubljane v nedeljo 10. marca ob 11. in 17. uri. Dvorana v ulici Branderia 27, Trst

Birme na Tržaškem

Birme v slovenskem jeziku bodo: 21. aprila ob 16. uri v Boljuncu; 23. junija ob 9. uri na Katinari; ob 16. uri v Mačkovičah; ob 18. uri v Bazovici! 15. septembra ob 10. uri v Dolini.

V mestu ni letos predvidena nobena birma v slovenskem jeziku.

Tudi koprška škofija pripravlja Duhovniški dom

Iz zadnjih Sporočil slovenskih škofij zvezmo, da tudi koprška škofija ureja Duhovniški dom za ostarele duhovnike. V ta namen bo služila hiša v Šempetru pri Gorici, ki sta jo zapustila škofiji zakonca Agata in dr. Stanislav Habachi. Hiša je v bližini cerkve. V Domu bo prostora za 6 duhovnikov. V pritličju bo kapela, obednica ter kuhinja. Upajo, da bodo dela končana v teku leta. Stroški predelave so precejšnji, zato upajo na pomoč dobrotnikov.

Praznovanje sv. Jožefa v Ricmanjih od 17. do 19. 3. 1991

Nedelja 17.3.: ob 9.30 nedeljska maša v Domju; ob 11. nedeljska maša v Ricmanjih; ob 15. litanije sv. Jožefa in blagoslov; ob 16. sv. maša za italijanske vernike; ob 17. sv. maša; ob 18.30 v Baragovem domu nastop harmonikarskega ansambla »Synthesis« IV. Slovenske glasbene Matice pod vodstvom Klavdija Furlana.

Ponedeljek 18.3.: ob 20. razgovor v Baragovem domu o temi »Naša bodočnost med vero in nevero«.

Torek 19.3. praznik: ob 9. sv. maša za mladino; ob 11. slovesna župnijska sv. maša; ob 15. govor, litanije sv. Jožefa in blagoslov; ob 16. sv. maša za italijanske vernike; ob 17. večerna sv. maša in sklep praznovanja.

Vse dni bo priložnost za veliko-nočno spoved in obhajilo.

»Blaže in Nežica v nedeljski šoli« v režiji prof. Brune Pertot, Mire Starc in F. Žerjale. Ob koncu pa še balet v izvedbi Ingrid Sedmak. Številno občinstvo je upravičeno nagradilo z aplavzom vse nastopajoče in njihove profesorje. S priložnostno zasko je bila še bolj podčrtana naša tradicionalna gostoljubnost o kateri toliko lepega pri Slomšku in Prešernu.

Nadškof dr. Alojzij Šuštar predaval v Trstu

Skoraj neopazen je bil obisk ljubljanskega nadškofa v Trstu. V petek, 15. februarja je na vabilo mednarodne Ustanove Serra Club govoril v hotelu Joly o verskem stanju v vzhodnih deželah. Tednik Vita Nuova je prinesel trikolonsko poročilo o predavanju. Iz tega poročila zvezmo, da je nadškof govoril o poklicih v vzhodnih deželah, o položaju Cerkve v Jugoslaviji in še posebej v Sloveniji.

Stanje je zadovoljivo na Poljskem. Drugače pa je na Češkem in Slovaškem, Madžarski in Romuniji, kjer je bila Cerkev izpostavljena hujšemu preganjanju. V teh deželah je bilo vse uničeno. Zato sedaj primanjkuje primernih prostorov, knjig in organizacija študija. Komunistem je v dolgih letih povzročil veliko duhovno razdejavanje. Mladi ljudje se po taki preteklosti težko odločajo za verski študij. Cerkev v teh deželah prosi za nujno pomoč, a kdo jim jo bo dal?

V tem pogledu je položaj boljši v Jugoslaviji, zlasti v Sloveniji in na Hrvaškem. Nastajajo pa nova vprašanja zaradi različnih pogledov na morebitno skupno življenje v bodoči Jugoslaviji. Razveseljiva je poživitev vere med albanskimi katoličani na Kosovem in v tujini. Položaj je tudi po zadnjih političnih spremembah ostal težak. Štiridesetletna komunistična oblast je pogubno vplivala na ustanove, mladino, družino, javno moralo. Razpadle so zgodovinske etične vrednote in težko jih bo obnoviti.

Cerkev tudi po spremembah v Sloveniji in Hrvaški le počasi dobiva svoje zakonite pravice. V Sloveniji se pojavljajo težave za verske oddaje na radiu in televiziji. Vsaj delno vračanje cerkvene imovine je še vedno na stopnji študija. Ostaja medsebojno nezaupanje, ki je nastalo v preteklosti.

Za duhovniške poklice so bila cvetoča leta 60-70, ko je bilo na bogoslovni fakulteti v Ljubljani 269 kandidatov. Potem je začelo število padati. Sedaj je v bogoslovju v Ljubljani 80 bogoslovcev, mnogi izmed njih prihajajo z univerze. Glavna nevarnost za versko in duhovno življenje je potrošniška miselnost, ki je skupna Vzhodu in Zahodu.

Poročilo je sklenil s pozivom: »Ne bojmo se, ne obupajmo! Čakajo nas še večje preizkušnje. Absolutno je potrebno pričevanje in moč idealov. Pojdimo pogumno in zaupno naprej!«

ZS po Vita Nuova Srečanje v tržaškem semenišču

V petek, 15. februarja, so se zbrali v tržaškem semenišču predstavniki skoraj vseh slovenskih župnij in tudi iz mestnih, kjer je slovenska božja služba. Zbralo se je približno 60 ljudi, med njimi lepo število mladih. Namen srečanja je bil pregled, kako potekajo priprave na pastoralno zborovanje slovenskih vernikov.

Gospod Dušan Jakomin, tajnik pripravljalnega odbora, je v daljšem poročilu opisal, kakšno je versko stanje med Slovenci in kakšno je zanimanje za prenavo. Slika ni rožnata.

Razvila se je dolga debata s kar dobro analizo dejanskega stanja. Največ pozornosti je bila deležna mladina. Mnogi mislijo, da se za mlade ljudi v letih doraščanja nare-

di premalo. Ne zadostuje samo skavitizem. Mladi ljudje morajo dobiti trdnejšo versko podlago. Slišati je bilo predlog, naj bi se vsaj en duhovnik posvetil izključno mladini. Več laikov je bilo mnenja, da je delo med slovenskimi katoličani preveč razdrobljeno. Premalo je povezanosti in medsebojne pomoči. Premagati bi bilo treba zaprtost v lastni »vrtiček«.

Zaključno besedo je imel gospod škof Bellomi, ki si je med skoraj dveurno debato stalno zapisoval razne predloge in mnenja.

Najprej je izrazil veselje zaradi lepe udeležbe na tem srečanju. Zavrčal je pesimizem, črnogledost. Delati moramo, a predvsem zaupati v božjo Previdnost, v delovanje Svetega Duha. Vabil je k večji medsebojni povezanosti, k večjemu sodelovanju. Stalno je treba skrbeti za katehezo. Pritrdil je predlogu, da je treba za mladino narediti kaj več. Predvideni delovni program za versko obnovo je morda preobširen. Lažje bi obdelali in temeljito poglobili nekaj najvažnejših vprašanj.

Na slikovit način je izrazil svojo skrb za slovenske vernike. Rekel je približno tako: »Lahko dvomite o moji inteligenci, o mojih sposobnostih. Ne smete pa dvomiti o moji ljubezni do vas!«

Ob desetletnici smrti nadškofa A. Santina

V nedeljo, 17. marca bo minilo 10 let od smrti nadškofa A. Santina. Tržaški škof L. Bellomi napoveduje za to obletnico naslednje:

V četrtek, 14. marca ob 18. uri bo obnovljeni Duhovniški dom (Casa del clero) poleg semenišča poimenovan po msgr. Santinu. Nato bo ob 18. uri v veliki dvorani semenišča spominski govor škofa Eugenija Ravignanija, ki vodi škofijo Vittorio Veneto.

V nedeljo ob 18.45 bo v cerkvi Novega sv. Antona blagoslov novega zvona z imenom nadškofa A. Santina.

Gospod škof L. Bellomi vabi in pričakuje veliko udeležbo!

Kulturna kriza

Slovensko gospodarstvo je v globoki krizi. Ta se čuti posebno v kulturi, kjer je republiška vlada odmerila manjša sredstva za kulturo kot v preteklosti. Tako bodo manjša finančna sredstva namenjena slovenski kulturi v zamejstvu, oz. določeni kulturi, ki jo je omenil goriški župan pred senatno komisijo v Rimu. Med posebno prizadetimi je Založništvo tržaškega tiska, ustanova, ki financira veliko pobud pri nas. Tako med drugim izdaja Primorski dnevnik, Novi Matajur, številne publikacije, vodi knjižnice in še kaj.

V sredo 26. januarja je izšel Primorski dnevnik in na uvodnem mestu objavil članek: »Primorski dnevnik naj ne utihne!« V četrtek, 28. januarja pa ima Novi Matajur na vidnem mestu članek »V nevarnosti je tudi Novi Matajur«.

Tržaška žalozniška hiša je namreč javila, da bo prisiljena odsluviti večje število tiskarjev, časnikarjev in uradnikov prav zaradi težkega finančnega primanjkanja, ki naj bi za lansko leto znašal nad 6 milijard lir.

Upravni odbor ZTT je dvignil hrup in alarmiral oblasti v Italiji in v Ljubljani za pomoč. Vprašanje je, koliko bodo ene in druge pripravljene in zmožne pomagati, saj je tudi dežela Furlanija-Julijska krajina zmanjšala prispevke za kulturo za eno tretjino.

Slovenska skupnost Skavtske novice Sekcija za Števerjan

40 let je minilo, odkadar je bila ustanovljena v Števerjanu Kmečko-delavska zveza za Števerjan. To okroglo obletnico smo primerno proslavili v soboto, 23. februarja in prisotnost samega predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta, je slavje povzdignila in mu dala nepopovnljiv pečat. Med prisotnimi velja omeniti deželnega svetovalca SSK Bojana Brezgarja, domačega župnika Antona Lazarja in druge slovenske oblasti iz obeh strani meje. Med gosti večera so bili tudi številni bivši svetovalci, ki so v teh 40. letih nastopali bodisi v vrstah Kmečko-delavske zveze in pa v SSK po letu 1975 na števerjanski občini.

Proslavo je otvoril domači zbor »F.B. Sedej«, ki je pod vodstvom Tomaža Tozona zapel slovensko himno »Zdravljica«. Za tem je Damjan Terpin, ki je proslavo tudi povezal, napovedal nastop pevske skupine »Števerjanci«. Sledili so govori predsednika števerjanske sekcije SSK Ivana Vogriča, Dominika Humarja, ki je med drugimi prebral imena vseh prisotnih na ustanovnem občnem zboru KDZ, in Marjana Terpina, ki je govoril o narodnem boju Bricev od takomenovane »pomladi narodov« leta 1848 do ustanovitve KDZ.

Sledili so pozdravi predsednika Briške Gorske skupnosti, Hadrijana Corsija, ki je govoril o gospodarskem razvoju naših Brd, ki so ob ustanovitvi KDZ bile skoraj v celoti v rokah grofov; števerjanskega župana Ivana Humarja, predstavnika Demosa iz Nove Gorice, Zorka Pelikana in republiškega poslanca v Ljubljani, domačina Brunota Podveršiča, sina Hermenegilda Podveršiča, ki je bil med pobudniki ustanovitve KDZ in je tudi 11 let županov v naši vasi.

Govorila sta še pokrajinski tajnik SSK Mirko Špacapan in deželni tajnik Ivo Jevnikar. Višek celega večera pa je bil govor predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta, ki je povedal, da na Goriško in na Števerjan sam ga vežejo stare prijateljske vezi, med katerimi je tudi danes žal pokojna Alenka Černič. Lojze Peterle je govoril tudi o političnem stanju Slovenije v času, ko se gradijo temelji nove države in optimistično gledal na načrtane cilje. Prinesel je tudi čestitke Hermenegildu Podveršiču in mu izrekel najvišje priznanje. Uradni del proslave je zaključil zbor »F.B. Sedej« in ko je odpel je na oder pristopil še Lojze Peterle in se dal slikati skupaj z zborom. Ta slika skupaj s tisto, na kateri je tudi Sveti Oče je že drugi cilj, ki ga je zbor dosegel tudi če se pred enim letom si ni nobeden predstavljal kaj takega.

Vsi prisotni so se na povabilo sekcije SSK za Števerjan za tem preselili v spodnje prostore Sedejevega doma na kozarec briškega vina in na prigrizek tako da je slovenska pesem odmevala še dolgo v noč; višek pa je bil, ko je cela dvorana zapela Hermenegildu Podveršiču »Kolikor kapljic toliko let« za voščilo ob 89. rojstnem dnevu, ki ga je pred kratkim slavil.

Ob priliki 40 letnice ustanovitve Kmečko-delavske zveze je sekcija SSK za Števerjan pripravila primereno brošuro z naslovom »Ponosni smo na svoje korenine«.

Ivan Vogrič

V soboto, 23. februarja sta napravila obljube nato prejela »odhod« Marija Šijanec (vodja noviciata) in Milan Žust (duhovni pomočnik veje IV). V cerkvi na Plešivem se je začela slovesnost s kratkim razmišljanjem načelnice Mirjam Černic ob dnevu spomina (rojstva ustanovitelja skavtov B.P.). Mirjam je v svojem razmišljevanju poudarila najprej skavitizem kot svobodno izbiro posameznika. Nihče ne sili nikogar v skavitizem, mlad človek se zanj odloči prostovoljno. V tem sklopu je razumljivo rojevanje skavtskih organizacij na Vzhodu, čeprav ni v teh deželah skavtske tradicije. Ob zaključku je še poudarila odprtost, ki naj bi jo imeli tudi zamejski skavti do skavtskega gibanja v Sloveniji.

Po uvodu se je pričel obred, ki ga je vodil skavtski duhovni vodja msgr. Oskar Simčič. Med obredom sta obljubila in prejela »odhod« Marija in Milan.

Istega dne je imel klan izlet v Glinščico. Udeležencev ni bilo veliko, v nedeljo zjutraj pa so se prvi skupini pridružili še drugi člani klana. Zjutraj so prehodili dolino, popoldne pa so se nekateri poskusili v plezanju. V soboto, 2. marca je klan pripravil srečanje s starši. Na tak način se je hotel predstaviti staršem in jim pokazati svoje delovanje. Med razgovorom so se razjasnili tudi nekateri dvomi. Večer je potekal sproščeno in je popolnoma uspel.

V tem času se je začelo tudi drugo obdobje veje IV. Cilj tega obdobja je podvig posameznika v sklopu voda. O tem pa bomo podrobneje poročali drugič.

Nadaljujejo se skavtske oddaje na Ljudskem Radiu vsak četrtek ob 19.30.

M. S.

Bilijana

Ob koncu praznovanja 700-letnice župnijske cerkve sv. Mihaela v Biljani v Brdih, so nekateri domačini želeli počastiti spomin sv. Cirila in Metoda s posebno slovesnostjo. Zato so v nedeljo, 17. februarja, povabili v goste ekumenski zbor iz Gorice, ki je pel pri slovesnem vzhodnem bogoslužju. Vzhodno bogoslužje v starocerkvenem slovenskem jeziku in bizantinskem obredu sta vodila dr. Jože Markuža iz Gorice in dr. Angel Kosmač in Trsta. Ekumenski zbor je vodil g. Zdravko Klanjšček iz Gorice.

Pred začetkom bogoslužja je dr. A. Kosmač razložil pomen vzhodne liturgije, ki je dediščina vse Cerkev in delo svetih bratov Cirila in Metoda za ekumensko razsežnost katoliške Cerkev. Naj omenim, da je nad glavnim oltarjem župnijske cerkve slika sv. Cirila in Metoda, ki je nastala v dobi zatiranja slovenstva.

Med liturgijo, ki jo je vodil dr. J. Markuža, je dr. A. Kosmač pojasnjeval posebne dele in simbole v vzhodni liturgiji. Verniki so napolnili veliko in prostrano cerkev ter pozorno sledili bogoslužju. Povedali so, da jim je bilo všeč in da so bili prijetno presenečeni. Ekumenski zbor je dovršeno sodeloval s svojim petjem. Ob koncu liturgije so pevci še zapeli mnogoletje svetemu očetu, krajevemu škofu in vsem slovenskim škofom ter vernikom župnije, nato so vsi prejeli blagoslovljeni kruh kot simbol povezave med liturgijo in vsakdanjim življenjem.

Nekateri člani župnijske skupno-

sti so z župnikom g. Igorjem Loviščekom pripravili vsem gostujočim okusno zakusko. Po skupni pesmi smo se kot prijatelji razšli, polni novih doživetij in hvaležni Bogu za prekrasen spomladanski dan. V nas se je utrdila zavest, da tudi na tem skrajnem zahodu slovenske zemlje, v goriških Brdih, je še vedno živa hvaležnost do svetih slovenskih blagovestnikov. **JM**

Vljudno Vas vabimo na
Teološka predavanja,
ki bodo v Katoliškem domu
v Gorici ob 20.30:
7.3.: Renato Podberšič
Nova družina za nov čas.
14.3.: Vanja Kržan
Družinska vzgoja, vrednota
za včeraj, danes in jutri.
21.3.: Drago Čepar
Trdna družina, močan narod

Srečanje gojencev

Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel in Centra za glasbeno vzgojo Nova Gorica Ana Černic - prečna flavta; Mirjam Pahor - sopran; Barbara Piccolo - mezzosopran; Rudi Gorjan - bas; Polona Campolunghi - kljunastaflavta; Jure Zavrtanik - klarinet; Aljoša Križnič - saksofon; Simon Jazbec - saksofon

Klavirska spremljava prof. Helena Plesničar in prof. Dimitrij Rejc
Katoliški dom v Gorici
Sobota, 9. marca 1991 ob 19.30

Romanje na Češko

Romanje in potovanje na Češko in Slovaško: Vpisovanje je zaključeno, ker sta napolnjena oba avtobusa. Kdor nima osebne potnega lista, naj takoj sporoči tam, kjer se je vpisal, da bo vključen na skupni potni list. Potrebna je veljavna osebna izkaznica. Stroški za skupni potni list znašajo 6.000 lir.

RAZSTAVE

Galerija Katoliške knjigarne Slovimpex - Travnik 25, vabi na otvoritev razstave akvarelov Andreja Kosiča, ki bo v soboto 9. marca 1991 ob 17.30.

Andrej Kosič se je rodil 20. septembra 1933 v Rupi pri Gorici, končal je trgovsko šolo v Gorici, kasneje je še obiskoval ateljeje nekaterih goriških slikarjev.

Do decembra 1990 je imel 71 osebnih razstav v raznih mestih Italije, Slovenije in Avstrije.

Do decembra 1990 je sodeloval na več kot 99 skupinskih razstavah v Italiji, v Sloveniji ter v raznih mestih drugih držav.

Prejel je razne nagrade in priznanja, med katerimi zadnje na VIII. Evropski Bienali v Rimu, 1. nagrada Pokal Evrope za pokrajino v akvarelu in pa posebno nagrado za akvarel v Tokiu.

Slikarka M.G. Peršolja v Kulturnem domu

V galeriji Kulturnega doma v Gorici (ul. I. Brass 20) bo v četrtek 7. marca 1991 (ob 18.30) otvoritev razstave goriške slikarke Marie Grazie Peršolja. Razstava bo odprta vse do 17. t.m.

Slikarka Maria Grazia Peršolja je prav gotovo ena izmed najbolj znanih slikark v goriškem prostoru, saj že preko dvajset let redno deluje in razstavlja svoja dela. Doslej je namreč imela že vrsto razstav v raznih italijanskih mestih, kot tudi v Sloveniji, oziroma v Jugoslaviji.

OBVESTILA

Skupina Izvir vabi v ponedeljek 11. marca 1991 ob 20.30 v Katoliškem domu na srečanje s p. Francem Cerarjem, slovenskim jezuitom, avtorjem knjige Partizian Nekoliko Drugače.

ACM GO vabi k maši za edinstvo v ponedeljek 11. tega meseca ob 16.30 v Zavodu Sv. Družine.

Slovenska Vincencijeva konferenca in Klub prijateljstva vabita k pripravi na Veliko noč v sredo, 13. marca. Ob 16.30 bo pri šolskih sestrah v ulici delle Doccie 34 pri Sv. Ivanu v Trstu sv. maša z govorom škofovega vikarja dr. Lojzeta Škerla. Sledila bo družabnost. Člani Kluba prijateljstva bomo razpravljali tudi o letošnjem programu. Vabljeni člani in članice, sodelavci in prijatelji.

Verski pogovori v Trstu: Vršili se bodo enkrat mesečno. Prvo srečanje bo v četrtek, 14. marca ob 20.30 v ulici Donizetti 3. Predmet prvega verskega razgovora bo: Sv. pismo izziva človeka k zrelosti v veri. Razgovor bo vodil g. Gašper Rudolf, župnik v Novi Gorici.

ZCPZ priredi revijo otroških in mladinskih zborov »Pesem mladim« v nedeljo 17. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Postni govori:

Torek 12. marca: Kako naj laiki vršijo svoj apostolat, Tone Bedenčič.

Petek, 14. marca: Osebne kreposti laičkih apostolov, Milan Nemas.

Spokorno bogoslužje v Trstu bo v nedeljo 17. marca v cerkvi Novega sv. Antona ob 15.30.

Spokorno bogoslužje v Gorici bo v stolnici na oljčno nedeljo ob 16. uri.

DAROVI

Iz zapuščine pok. Meri Melzer po njeni želji in uradni odločitvi:

Za cerkev v Sovodnjah 5.000.000 lir; za Sv. Goro 1.000.000 lir; za Zavod sv. Družine 2.000.000 lir; za Katoliški glas 1.000.000 lir; za Katoliški dom 1.000.000 lir.

Za Katoliški glas: škofijski urad, Trst 100.000 lir; H.A. 25.000 lir; Janez Rihar, Ju 30.000 lir; g. Avgustin v spomin pokojne tete Gigete De Murtas roj. Tul 50.000 lir.

Za Katoliški tisk: Joza Toroš, Krmin 10.000 lir.

Za semenišče v Vipavi: N.N. Breg 20.000 lir.

Za Sv. Goro: Lojska Novak 50.000 lir.

Za lačne: K.K. 100.000 lir.

Za prenovitev oltarja v Mavhinjah: Norma Okretič ob obletnici mamine smrti 50.000 lir in namesto cvetja na grob Aleksandru Antoniču 15.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Vera Turk v spomin na pok. Blasino Pierino 20.000 lir; Marko Udovič v spomin na pok. de- da Jožeta Železnik 100.000 lir; družina Paulič v spomin pok. mame Zofije 100.000 lir.

Za misijone: Jelka Šah 100.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Rudi Košuta za obletnico očetove smrti 50.000 lir; S. K. 100.000 lir, Raffaele Pironi 300.000 lir.

Za Slomškov spomenik v Mariboru: Prijatelji s Primorske 600.000 lir.

Za Katoliški dom: Jože in Elica Gorkič 100.000 lir.

Za romarski dom na Sv. Gori: N.N. 200.000 lir.

Za gobavce: N.N. 50.000 lir.

Za lačne v misijonih: N.N. 50.000 lir.

Darovi za barvna okna v Bazovici: Zorka Kaplanova 10.000 lir, sorodniki v spomin Marije Bernetič 100.000 lir, Krajljevi v spomin Marije Bernetič 15.000, Ana Opeka v spomin hčerke Barbare 50.000 lir, Ugo Policardi iz Tržiča 100.000 lir, N.N. 10.000 lir.

Bazoviški župnik Marijan Živic, se topla zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so z darovi, sodelovanjem in pomočjo prispevali k lepemu uspehu slovenosti zaključka obnovitvenih del in postavitve oken. Posebna zahvala Opeški posojilnici in hranilnici, ki je največ prispevala z darom za okroglo okno nad vhodom v cerkev.

Spored od 10. marca do 16. marca 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Volk iz pravljice«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec. 14.10 Sergej Verč - Boris Kobar: »Ona + jaz = oba.« 17.30 V studiu z vami: Igor Tuta (2. del).

Ponedeljek: 9.10 Instrumentalni solisti. 9.30 Iz preteklosti v sedanost. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. »Tisto vprašanje«. 12.40 S pesmijo od Brdo do Krasa. Mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice. 14.10 Otroški kotiček: »Otroški knjižni sejem«. 16.00 Mi in glasba.

Torek: 9.30 Ženska v ospredju. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. »Ugasle lučiči«. 12.00 Starost danes. 12.40 S pesmijo od Brd do Krasa. Moški zbor Štmaver. 14.10 Aktualnost. 16.00 Mi in glasba: drugi del koncerta, ki je bil v Slovenski filharmoniji v Ljubljani 3. aprila lani v okviru Slovenskih glasbenih dnevo. 16.45 Postni govori.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovenec (ponovitev). 9.15 Sergej Verč - Boris Kobar: »Ona + jaz = oba«. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. Pripoveduje Mira Sarđoč. »Zaklenjena kamrica«. 12.40 S pesmijo od Brd do Krasa. Mešani zbor Štandrež. 12.50 Orkestralna glasba. 13.25 Na goriškem valu. 14.10 Na goriškem valu. 15.50 Mi in glasba. Slovenski solisti na laserskih ploščah. 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom.

Četrtek: 8.10 Spomini Henrika Tume. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. Pripoveduje Mira Sarđoč. »Kralj Matjaž«. 12.40 S pesmijo od Brd do Krasa. Moški zbor Mirko Filej iz Gorice. 16.00 Mi in glasba. Mešani zbor iz Gorkega v Rusiji.

Petek: 9.45 Priljubljene melodije. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. Pripoveduje Mira Sarđoč. »V poletnem soncu«. 12.40 S pesmijo od Brd do Krasa. Mešani zbor Hrast iz Doberdoba. 14.10 Otroški kotiček: »Barvni utrinek«. 14.30 Od Milj do Devina. 16.00 Mi in glasba. Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 16.45 Postni govori. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. Zbor Consortium musicum in Komorni zbor RTV Slovenija. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. Pripoveduje Mira Sarđoč. »Bebec Martin«. 12.00 Rezija in Kanalska dolina. 12.40 S pesmijo od Brd do Krasa. Dekliški zbor Alenka iz Števerjana. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Glasbeni sprehodi. 16.00 Mi in glasba: pianistka Tatjana Ognjanović. 17.00 Poročila in kulturna kronika. 17.55 Dostojevski: BESI - Stavroginova usoda.

Listnica uredništva

Prihodnja številka bo imela misijonsko prilogo za postni čas. Velikonočna številka izide na velikonočni četrtek, 28. marca.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177
poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo - Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA